



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ПРИОРИТЕТИ В НАЦИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Прилагането на политиката за опазване на околна среда, през 2020 г., ще продължи да се осъществява чрез открито управление, интеграция на екологичните съображения в секторните политики и постоянен диалог и партньорство с всички страни, оптимизиране на административни процедури и прилагане на ефективен превантивен, текущ и последващ контрол с цел - съхраняване на богатата природа на страната, увеличаване на ефективността, с която природните ресурси се използват и намаляване на общия натиск на различни източници и икономически дейности върху околната среда.

Кои са нашите приоритети?

През 2020 г. приоритетни са дейностите по изграждане на екологична инфраструктура, насочени към подобряване на пречистването на отпадъчни води и управлението на ресурсите по разходоефективен начин чрез реконструкция и модернизация на амортизираната водопроводна мрежа и управление на отпадъчните води, при подобряване на технологиите на пречистване. Управление на отпадъците по начин, водещ до оползотворяването им като ресурс, чрез насърчаване реализирането на съвременни технологии, водещи до интензифициране на процесите на трансформация от линейна към кръгова икономика. Адресирайки проблема със замърсяването на въздуха с ФПЧ, са и ще бъдат насочени усилия по отношение на битовото отопление и транспорта, два от основните източници на замърсяване на въздуха. Акцент е въвеждането на съвременни подходи за ранни предупреждения за състоянието на околната среда, и потенциални бедствия и заплахи, водещи до повишена адаптираност на средата (природна, социална, икономическа) към климатичните промени и възстановяване на устойчивостта в екосистемите и обществото.

✚ Интегрирано управление на водите, в т.ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води, и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

✚ Постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

✚ Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна чрез изпълнение на мерки за опазване чистотата на атмосферния въздух.

✚ Намаляване на неблагоприятното въздействие, върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата.

✚ Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологичното разнообразие.

✚ Предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти.

✚ Създаване на подходяща инфраструктура за мониторинг и информация за околната среда за целите на политиките за опазване на околната среда, в т.ч. за публичен достъп до екологична информация. Развитие на националната система за мониторинг на околната среда.

✚ Осигуряване на поэтапното публикуване в интернет на информационните масиви и ресурси в отворен формат.

✚ Повишаване на общественото съзнание и култура по опазване на околната среда и ефективно прилагане на механизмите за контрол за изпълнение на екологичното законодателство.

✚ Постигане на добро финансово управление на средствата от фондовете на ЕС за финансиране на дейности по опазването на околната среда.

Кои са основните дейности, чрез които ще реализираме нашите приоритети?

✚ Реализиране на инвестиции в изграждане, рехабилитация и модернизиране на ВиК инфраструктура за агломерации с над 10 000 екв. ж. и агломерации между 2000 и 10 000 екв.ж. – с финансиране от ОПОС и Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

✚ Изпълнение на Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море на Република България, Плановите за управление на речните басейни и Плановите за управление на риска от наводнения, както и актуализация на тези стратегически документи за следващия период на планиране - 2022-2027 г.

✚ Установяване на центрове за повишаване на готовността на населението за адекватна реакция при наводнения, за мерки за въвеждане на решения за превенция и управление на риска от наводнения, както и за превенция и противодействие на свлачищните процеси за ограничаване на риска от тях (вкл. по републиканска пътна мрежа) с финансова подкрепа от ОПОС. Изграждане на Национална система за управление на водите в реално време, както и на информационна система (платформа), интегрираща съществуващите локални системи за превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер.

✚ Осигуряване на поэтапна рекултивация на общинските депа, чрез финансиране от ОПОС и ПУДООС на инвестиционни мерки, неотговарящи на нормативните изисквания, вкл. предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС.

✚ Подкрепа за изпълнение на проекти на общините за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци с финансиране от ОПОС. Подкрепа с финансиране от ОПОС и на демонстрационни/пилотни проекти в областта на управлението на отпадъците.

✚ Разработване на Национален план за управление на отпадъците в Република България за периода 2021–2028 г. и Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021–2027 г.

✚ Набиране на проектни предложения по програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. за: кръгова икономика и ресурсна ефективност; провеждане на образователни и информационни кампании от образователни институции за повишаване на осведомеността по отношение на намаляване на образуването на отпадъци и климатичните промени; прилагане на технологии и изпълнение на пилотни проекти за внедряване на технологии за смекчаване и адаптиране към климатичните промени. Стартиране на проект за изпълнение на иновативни мерки за намаляване на въздействието и адаптиране към климатичните промени в българските общини.

✚ Прилагане на мерките от Националната програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.) и Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения, фини прахови частици и амоняк в атмосферния въздух), и извършване на законодателни промени, във връзка с прилагане на допълнителни мерки за намаляване на нивата на замърсителите.

✚ Подпомагане на общините при изготвяне, актуализиране и изпълнение на общински програми, съгласно Закона за чистотата на атмосферния въздух в районите с нарушено качество на атмосферния въздух.

✚ Подпомагане за реализиране на инвестиционни мерки, насочени основно към битовото отопление и транспорта – със средства от Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. (ОПОС).

✚ Законодателни промени с цел транспониране на нормативни актове на ЕС в областта на изменението на климата, които регламентират: авиационните дейности и подготовка за изпълнението на глобална, основана на пазара мярка от 2021 г.; включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г.; задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021-2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение; разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции.

✚ Изпълнение на мерките от Третия национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

✚ Генериране на приходи за България от тръжните продажби на квоти за емисии на парникови газове от инсталации и авиационни дейности.

✚ Изпълнение на програма „Микропроекти за климата“ на Националния доверителен екофонд.

✚ Приемане и прилагане на нов подход за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000.

✚ Процедуриране за изпълнение на Решение на Съда на Европейския съюз във връзка с процедура за нарушение относно проекти на територията на орнитологично важно място и Специална защитена зона Калиакра.

✚ Разработване и приемане на планове за управление на защитените територии и планове за действие за растителни и животински видове.

✚ Усъвършенстване на подходите и мерките за опазване и устойчиво управление на биологичното разнообразие и осигуряване на актуална информация за състоянието на екосистемите и екосистемните услуги - подкрепа от ОПОС и ПУДООС за финансиране на дейности като: споделена визия за мрежата Натура 2000 в България; подобряване на природозащитното състояние на видове, вкл. птици, и природни местообитания в мрежата Натура 2000, също и чрез подхода водено от общностите местно развитие; опазване на редки застрашени растителни видове в България и др.

✚ Прилагане на административните процедури и методическо подпомагане на компетентните органи и икономическите субекти, в обхвата на превантивните дейности: оценка на въздействието върху околната среда, екологична оценка, комплексни разрешителни, контрол на рисковете от големи аварии с опасни химикали и защита от вредното въздействие на химикали, предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

✚ Развитие на националната система за мониторинг на околната среда.

✚ Изграждане и внедряване в експлоатация на информационна система „Минерални води“.

✚ Разширяване на мрежата за интензивен мониторинг на горски екосистеми.

✚ Разработване на национални стандарти за качеството на почвите и създаване на публичен регистър на местата със замърсена почва.

✚ Провеждане на национални информационно-образователни кампании, свързани с отбелязването на международни дати за опазването на околната среда и на традиционния Национален конкурс „За чиста околна среда“ (за екологични проекти на общини, училища и детски градини).

✚ Извършване на проверки от контролните органи на МОСВ и предприемане на съответните мерки за въздействие – административно наказателни/принудителни мерки при констатирано неизпълнение на изискванията на законодателството по околна среда.

✚ Опериране на Национален координационен център, координиращ работата на институциите по контрола върху дейностите по управление на водните ресурси, отпадъците и качеството на атмосферния въздух.

Какви са ползите за обществото?

Провежданата политика за опазване и устойчиво управление на околната среда и съхраняване и обновяване на значителния природен капитал на страната създава предпоставки за по-висока конкурентоспособност на икономиката, създаване на нови работни места, навлизане на иновации, и устойчиво и балансирано развитие на регионите. Приоритетните дейности ще насърчат прилагането на екологосъобразни модели на потребление и производство – в полза на общественото благосъстояние и качеството на живот на населението.

Ползите от изпълнението на приоритетите намират конкретни измерения:

✚ Оптимална осигуреност на населението и икономиката с вода в достатъчно количество и с необходимото качество, разпределение на наличните водни ресурси, осигуряване на ефективното им използване при отчитане въздействието върху свързаните с тях екосистеми, достигане и поддържане добро състояние на всички води на територията на страната и морската околна среда.

✚ Предотвратяване и намаляване на неблагоприятните последици от наводненията и свлачищата върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност. Повишаване защитата на населението чрез подготовката му за адекватна реакция при наводнения и последващи кризи.

✚ Предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

✚ Подобряване на качеството на атмосферния въздух в населените места, изпълнение на поетите от страната ангажименти за достигане на национални тавани за определени замърсители и намаляване на трансграничния пренос.

✚ Принос на страната в усилията на ЕС за смекчаване на климатичните изменения и осигуряване на по-здравословна околна среда в районите на реализация на проектите за намаляване на емисиите на парникови газове.

✚ Защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение в Националната екологична мрежа и извън нея, което е предпоставка за съхраняване на екосистемите и услугите, които те предоставят на обществото.

✚ Осигуряване на мониторинг на дейностите по опазване на околната среда и по-широко информиране на обществеността и компетентните органи за състоянието и тенденциите в областта на околната среда, като основа за информирано взимане на политически решения, усъвършенстван процес на формиране и прилагане на политики, промяна в поведението на хората по посока на съзнателно опазване на околната среда и природата.

✚ Подобряване на бизнес средата, ускоряване на икономически дейности и подобряване качеството на околната среда на територията на населените места чрез прилагане, оптимизиране и съвместяване на инструментите за превенция и контрол при спазване на принципите на прозрачност, откритост, партньорство и диалог.